

Λ Ο Γ Ο Σ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΟΝΙΟΝ ΒΟΥΛΗΝ

Κατά τὴν Συνεδρᾶσιν τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1852 Ε. Ν.

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ

Δ.ΡΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΚΟΥΡΗ

ΚΕΡΚΥΡΑΙΟΥ.

23 Nov 92

ΚΕΡΚΥΡΑ:

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΣΧΕΡΙΑ:

1852.

ΙΛΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1.52.Φ3.0002

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Βουλευτοῦ καθήκοντα ὀφείλων νὰ ἐκπληρώσω ἐπὶ σπουδαίου ἀντικειμένου τὰ μέγιστα ἐνδιαφέροντος ἄ-
πασαν τὴν Ἐπτάνησον, ἀφόβως καὶ ἐλευθέρως θέλω
ἐκφράσει τὴν γνώμην μου, ἀντιτείνων τὰς νῦν προτει-
νομένας μεταρρυθμίσεις, καὶ ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις
ἐξετάζων τὸ ζήτημα, θέλω ἀποδείξει πρὸ πάντων ὅτι
ἐν παραβάσει τοῦ Συντάγματος προσκαλούμεθα νὰ
ἐπιληθῶμεν τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὡς Βουλευτὴς,
προσφέρω σεβασμὸν εἰς ὅλας τὰς Ἀρχάς, ἀλλὰ, Βου-
λευτὴς ὢν, ἔχω δικαίωμα ν' ἀπαιτήσω παρ' ὅλων ἀδια-
κρίτως τῶν Ἀρχῶν σεβασμόν εἰς τὸ Σύνταγμα, καὶ πολ-
λῶ μᾶλλον ὅτε ἡ παραβίασις αὐτοῦ ἀφαιρῆ ἢ δεσμευῆ
τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς.

Τοιοτοτρόπῳ προβαίνων, καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑ-
νὸς μὲν τὸ γενικὸν τῆς πατρίδος συμφέρον, ἀφ' ἑτέ-
ρου δὲ τὴν δύσκολον καὶ ἐξαιρετικὴν ἡμῶν θέσιν, θέ-
λω φθάσει εἰς συμπέρασμα ὅπερ, ἐλπίζω, νὰ μὴ χα-
ρακτηρισθῆ ὡς δειλία, ἀλλ' ὡς μέτρον συνέσεως, τῆς
ὁποίας ἐπανειλημμένα δείγματα παρέσχεν ὁ Ἑλληνι-
κὸς οὗτος λαὸς ὃν ἡμεῖς ἀντιπροσωπεύομεν.

Λαμβάνων δὲ τὸν λόγον, ἔχω ἀνὰ χεῖρας τὸ Σύν-
ταγμα, τὸ Διάγγελμα 30 Αὐγούστου τοῦ Ἀρμοστοῦ,
τὰς προτεινομένας Μεταρρυθμίσεις καὶ τὴν παρὰ τοῦ
Προέδρου πρὸς παραδοχὴν αὐτῶν σχεδιασθεῖσαν Ἀ-
πόφασιν. Ἀρχίζω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ἀγόρευ-
σίν μου, διότι, ὡς καλῶς γνωρίζετε, εἶμαι θετικὸς, ἐ-

Ξακριβόνω τὰ γεγονότα καὶ ἐπ' αὐτῶν βασιζόμενος περιορίζομαι εἰς τὴν λύσιν πραγματικῶν ζητημάτων, καὶ ζητῶ ἐφαρμογὴν, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κατὰ θεωρίαν κηρυττομένων ἀρχῶν.

Ἰδοὺ αἱ προτεινόμεναι μεταρρυθμίσεις (ἀναγινώσκει αὐτάς).

Κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἀναγινώσκω τὴν ἀφορῶσαν τὸν περὶ τύπου νόμον τροπολογία, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ ὁποίου ἡ προσθήκη ἀπαιτεῖται εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα. Θέλω ἀκολούθως καὶ ὑπὸ δευτέραν ἐποψιν ἐξετάσει τοιαύτας τροπολογίας, καὶ τότε, ἀποτεινόμενος καὶ ἐγὼ εἰς τὴν συνειδήσιν σας, θέλω ἐρωτήσει ἂν, παραδεχόμενοι αὐτάς, προσδεύωμεν ἢ ὀπισθοδρομῶμεν, ἂν ἡ θέσις ἡμῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Συντάγματος τῶν 1817, δὲν ἤθελεν εἶσθαι προτιμωτέρα ἐκείνης τὴν ὁποίαν διὰ τῆς παραδοχῆς τοιούτων μεταρρυθμίσεων, ἡμεῖς, προσκαλούμεθα νὰ ἐτοιμάσωμεν εἰς τοὺς ἐντολεῖς μας.

Ἐντοσοῦτῳ παρατηρῶ ὅτι δύο εἰδῶν προτάσεων ἔχομεν ἐκ μέρους τοῦ Ἀρμοστοῦ ἐν ὀνόματι τῆς Σεπτῆς Βασιλίσσης. Προτάσεις ἀφορώσας Κοινοβουλευτικούς νόμους, καὶ προτάσεις περὶ μεταρρυθμίσεων ἄρθρων τινῶν τοῦ Συντάγματος. Ὁ Ἀρμοστής, ὡς ἐκ τοῦ Διαγγέλματός του προκύπτει, θεωρεῖ καὶ τὰς μὲν καὶ τὰς δὲ ὡς ἀποτελούσας ἐν σύνολον τὰς προτείνει ὡς ἐν σύστημα ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ μία τῆς ἄλλης εἶναι ἀχώριστος, καὶ μάλιστα ῥητῶς μᾶς λέγει, ὅτι μόνον ὑπὸ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὸ Διάγγελμα ὄρους δυνάμεθα νὰ τροπολογήσωμεν κατὰ τὸν προ-

τεινόμενον τρόπον τὸ Σύνταγμά μας. Προσκαλούμεθα δὲ, ὡς Συνταγματικὸν σῶμα, νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, δυνάμει τῆς συμπεριλαμβανομένης ῥήτρας εἰς τὸ ἄρθρον 1ον, Τμῆμα 7ον, Κεφ. 7ον, τοῦ Συντάγματος τῶν 1817. Ἀλλὰ ἐπὶ τῆ βάζει αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Συντάγματος καὶ τοῦ προαναφερθέντος ἄρθρου, ἀρνοῦμαι τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ἀρμοστήν νὰ προσκαλέσῃ οὕτω τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ συνταγματικῶν ἀντικειμένων. Ὡς ἐκ τοῦ τρόπου δι' οὗ φέρονται τοιαῦται προτάσεις, ἀποτελεῦσαι ἐν σύνολον, ἐν ἀχώριστον καὶ συσχετικὸν σύστημα, δεσμεύεται ἢ ἐλευθέρα συζήτησις, καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἐκείνου τῶν διαφόρων καὶ ὑπὸ ὄρον προτάσεων, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξασκήσωμεν τὰ εἰς ἡμᾶς παρὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ Συντάγματος χορηγούμενα δικαιώματα. Ἡμεῖς, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἔχομεν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζεῖν, ἀλλ' εἰς ἡμᾶς, κατὰ τὸ Διάγγελμα δὲν συγχωρεῖται ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν μεταρρύθμισιν τῶν μερῶν ἐκείνων τοῦ Συντάγματος, ἐπὶ τῶν ὁποίων μόνον τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς δύναται νὰ ἐπιστήσῃ ὁ Ἀρμοστής. Οχι, Κύριοι· διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν πρόκειται οὔτε ἐπιτρέπεται εἰς ἡμᾶς ν' ἀποφασίσωμεν, ἀλλὰ ἀπαιτεῖται μόνον νὰ ψηφίσωμεν, ἐν ἄλλοις λόγοις, νὰ παραδεχθῶμεν τὰς ἤδη προταθείσας καὶ ἀποφασισθείσας μεταρρυθμίσεις, ἢ τὸ πολὺ ἄνευ ἐξαιρέσεως καὶ διακρίσεως νὰ τὰς ἀπορρίψωμεν.

Ἐπιστήσατε Κύριοι τὴν προσοχὴν σας ἐπὶ τοῦ προ-

ΙΑΚΩΒΟΥ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

« È riservato a Sua Eccellenza il Lord Alto Commissionario di Sua Maestà il Sovrano Protettore, di richiamare per mezzo di un Messaggio l'attenzione dell'Assemblea Legislativa sopra qualunque soggetto o soggetti, che in appresso risultassero essere stati ommessi, o trascurati, nella presente Carta Costituzionale, ed al ricevimento di tale Messaggio, l'Assemblea Legislativa s'intenderà riunita sotto questa Clausola, e procederà tosto alla considerazione del soggetto o dei soggetti ad essa sottoposti da Sua Eccellenza il Lord Alto Commissionario di Sua Maestà il Sovrano Protettore, ma in tali occasioni sempre, qualunque cosa che verrà deliberata dall'Assemblea Legislativa, dovrà ottenere la rettificazione del Sovrano Protettore, dopo di che sarà considerata formante parte della Carta Costituzionale medesima. »

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου πολλά καὶ σοβαρὰ ζητήματα δύναται νὰ προκαλέσῃ, τὰ ὁποῖα χάριν συντομίας ἀφίνων κατὰ μέρος, περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν σας ἐπὶ τοῦ δευτέρου μέρους αὐτοῦ.

Δυνάμει τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ ἄρθρου τούτου, εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀποδίδεται τὸ ἀποκλειστικὸν καὶ ἀπεριόριστον δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζεῖν ἐπὶ παντὸς ἰδιαιτέρου ἀντικειμένου ἀφορῶντος τὸ Σύνταγμα, τὰ δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα, ὅπως ἐπικυρωθῶσι, καθυποβάλλονται εἰς τὴν Προσάτιδα Ἀνασσαν. Ἐν λοιπὸν, ὑπὸ τῆς ῥήτρας ταύτης συγκαλουμένης τῆς Βουλῆς, εἰς αὐτὴν ἀνήκει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζεῖν, καὶ πᾶν ὅ,τι κρίνῃ ἀναγκαῖον νὰ ἀπο-

φασίῃ (qualunque cosa che verrà deliberata dall'Assemblea Legislativa . . .) διαβιβάζεται εἰς τὸν ὄρον, τίνι τρόπῳ θέλομεν τὰ δικαιώματα ταῦτα ἐξασκήσει ὅταν μᾶς παρουσιάζωνται σχέδια συμπεριλαμβάνοντα διαφόρους προτάσεις, ὑπὸ ῥητοῦς ὅρους ἐκ τῶν ὧν οὐχ ἄνευ, καὶ ἀποτελοῦντα ἐν ἀχώριστον σύστημα καὶ ὡς ἐν σύνολον θεωρούμενα; ἢ τίνι τρόπῳ θέλομεν διατηρήσει τὰ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος τῶν 1817 χορηγούμενα δικαιώματα, ἐνῶ ὑπὸ τὴν ῥήτραν τοῦ ἄρθρου ἐκείνου, δὲν προσκαλούμεθα ἀπλῶς νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν μας ἐπὶ ἀντικειμένων τινῶν τοῦ Συντάγματος, — ἐνῶ, δὲν μᾶς συγχωρεῖται ἢ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἐξέτασις καὶ τροπολόγησις ἐκάστης προτάσεως, ἀλλὰ μᾶς φέρουσι σχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου συντεταγμένα ἄρθρα μᾶς λέγουσιν οὐσιωδῶς νὰ καταχωρίσωμεν εἰς τὸ Σύνταγμα; Πρὸς τί ἢ Βασιλικὴ ἐπικύρωσις, περὶ τῆς ὁποίας γίνεται λόγος εἰς τὸ προῤῥηθὲν ἄρθρον, ὅταν δὲν πρόκειται πλέον νὰ ἐπικυρωθῶσι τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα, ἀλλὰ νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὰς προτεινομένας τροπολογίας καὶ μεταρρυθμίσεις, ὅπως ἤδη ἐσχεδιάσθησαν; Νομίζω περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν, ὅπως ἕκαστος ἐξ ἡμῶν πεισθῇ ὅτι, ἐνῶ περὶ σπουδαίου καὶ σοβαροῦ ἀντικειμένου ὀφείλομεν νὰ ἐπασχοληθῶμεν, δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται ἢ ἐν οὐσίᾳ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησις. Ναι, Κύριοι, συζήτησις ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲν δύναται νὰ γίνῃ, διότι ἡμεῖς δὲν προσκαλούμεθα οὔτε κἂν νὰ σχεδιάσωμεν καὶ συζητήσωμεν προτάσεις νὰ φέρωμεν ἐπὶ

τῶν ἄρθρων ἐκείνων τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι συγ-
χωρεῖται ἢ μεταρρυθμισίς ! Δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τῆς οὐ-
σίας νὰ συζητήσωμεν, διότι, καθὼς ἐπισήμως ἐβρέθη,
ὡς ἐν σύνολον ἐθεωρεῖτο τὸ προταθὲν σχέδιον, καὶ τὸ
σύνολον αὐτὸ φέρει ὄρους ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ! Α-
παγορεύεται ἡ συζήτησις, καθότι δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται,
οὔτε νὰ τροπολογήσωμεν, οὔτε νὰ παραδεχθῶμεν
μίαν ἐκ τῶν προτάσεων καὶ νὰ ἀπορρίψωμεν τὰς
ἄλλας ! Ναι, Κύριοι, ἡ ψῆφός μας μέλλει νὰ ᾔηται
περιληπτική, καὶ περιληπτικὴν ψῆφον ζητοῦσιν ὅταν
πρόκειται περὶ σοβαρῶν καὶ διαφόρων ἀντικειμένων,
περὶ πολυειδῶν καὶ διακεκριμένων προτάσεων !

Θεωρῶ ἐπομένως ὡς ἐναργῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι
παρεβιάσθη τὸ Σύνταγμα, ὅτι ἐπροσβλήθησαν ἀναν-
τίρρητα τῆς Βουλῆς δικαιώματα, ὅτι ἀπαιτεῖται ἐπὶ
τέλους ψῆφος περιληπτικὴ καὶ παθητικὴ ἀπόφασις,
ὅτε πρόκειται περὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Συν-
τάγματος.

Ἡ καθιερωθεῖσα εἰς τὸ προῤῥηθὲν τοῦ Συντάγματος
ἄρθρον ἀρχή, συνάδει καὶ μὲ αὐτὴν τὴν Συνθήκην τῶν
Παρισίων, καὶ ἐπομένως οὐ μόνον τὸ Σύνταγμα, ἀλ-
λὰ καὶ αὐτὴ ἡ Συνθήκη προφανῶς παραβιάζονται.

Ἰδοὺ τὸ τέταρτον ἄρθ. τῆς Συνθήκης :

«Affine di dare una sollecita esecuzione alle sti-
»pulazioni menzionate negli articoli precedenti, e per
»basare la politica riorganizzazione degli Stati Ionj so-
»pra l'organizzazione attualmente vigente, il Lord Alto
»Commissionario della Potenza Protettrice regolerà
»le forme di convocazione di un'Assemblea Legisla-

»tiva, della quale egli dirigerà gli andamenti per pro-
»parare una nuova Carta Costituzionale per gli Stati U-
»niti che Sua Maestà il Re del Regno Unito della Gran-
»de Brettagna e dell' Irlanda sarà pregata a ratificare.»

Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ Βουλὴ ὤφειλε νὰ προε-
τοιμάσῃ τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἄνευ τῆς ἐπὶ τῆς
οὐσίας ἐκάστου ἄρθρου συζητήσεως δὲν ἠδύνατο βε-
βαίως νὰ προετοιμασθῇ· μετὰ δὲ τὴν συζήτησιν καὶ
παραδοχὴν αὐτοῦ ἐμελλε νὰ διαβιρασθῇ εἰς τὸν Θρό-
νον διὰ τὴν ἐπικύρωσίν του. Ἡ ἰδίᾳ ἀρχή, ὡς προεβ-
ρέθη, καθιερώθη καὶ εἰς αὐτὸ τῶν 1817 τὸ Σύνταγ-
μα, δι' οὗ ὁσάκις ἡ Ἰόνιος Βουλὴ προσκαλῆται νὰ
ἐπιληφθῇ ἀντικειμένων ἀφορώντων τοὺς θεμελιώδεις
θεσμούς μας, τὸ μὲν δικαίωμα τοῦ προετοιμάζειν
καὶ ἀποφασίζειν ἄνευ περιορισμοῦ τινος, ἀνήκει εἰς
μόνην τὴν Βουλὴν, τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ ἐπικυρόνειν
τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς μετὰ τακτικὴν συζήτησιν ἀπο-
φασισθέντα, εἰς τὴν Προστάτιδα Ἀννασαν. Ἀν δὲ δια-
τρέξωμεν καὶ αὐτοὺς τοὺς πρὸ τῆς μορφώσεως τοῦ
Συντάγματος Λόγους, ἐξαιρέτως δὲ τὴν Ἀπάντησιν
τοῦ τότε Προέδρου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25 Ἀπριλίου
1817 εἰς τὸν ἐναρκτήριον Λόγον τῆς Αὐτοῦ Εἰσοχό-
τητος, βλέπομεν διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου καὶ
κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν κηρυττόμενον τὸ δικαίωμα
τῆς Συνελεύσεως τοῦ ἀποφασίζειν, καὶ οὐχὶ ἀπλῶς
τὸ τοῦ παραδέχεσθαι καὶ ψηφίζειν σχεδιασμένα ἄρ-
θρα τοῦ Συντάγματος.

Δυσάρεστον εἶναι δι' ἐμὲ, καὶ δὲν ἤλπιζα πώποτε νὰ
εὐρεθῶ ἀναγκασμένος, ἀγορεύων περὶ μεταρρυθμίσεων

νά υπενθυμίζω τοὺς Βουλευτάς τῶν 1817 καὶ τὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ῥηθέντα, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ, τοὺς λόγους αὐτῶν ἔχων ὑπ' ὄψιν, δύναμαι θαρρᾶλέως νὰ εἴπω ὅτι ἂν οἱ Βουλευταὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκήρυξαν τοιαύτας ἀρχάς, ἡμεῖς ὀφείλομεν τὰ ἐκ τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς Συνθήκης τῶν Παρισίων ὑπὲρ τῆς Βουλῆς ἀναγνωρισθέντα δικαιώματα, πραγματικῶς νὰ ἐξασκήσωμεν εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν.

Ἄν λοιπὸν ἀπόφασιν τῶντι παρ' ἡμῶν ζητῶσιν, ἅς ἀποφασίσωμεν, Κύριοι, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἅς τεθῶμεν καὶ εἰς κατάστασιν νὰ πράξωμεν τοῦτο, συζητοῦντες ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης τῶν προτεινομένων συνταγματικῶν τροπολογιῶν. Ἡ ἀπόφασίς μας ἅς ἦναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διασκέψεών μας καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ πραγματικῆς ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν καὶ τὴν οὐσίαν συζητήσεως. Ἀλλὰ ἡ ἐλευθερά ἐξάσκησις τοιοῦτου ἀναμφισβητήτου δικαιώματος, εἰς πᾶν Συντακτικὸν καὶ Βουλευτικὸν σῶμα ἀνήκον, καταστρέφεται ἢ τουλάχιστον δεσμεύεται, ὅταν ἀπαγορεύηται ἢ διακεκριμένη καὶ χωριστὴ ἐξέτασις πάσης προτάσεως, ὅταν δὲν ἐπιτρέπηται ἢ διαίρεσις, ἀποχώρισις καὶ τροπολόγησις τῶν προτεινομένων ἄρθρων, ὅταν ἐπὶ πολλῶν καὶ διαφόρων προτάσεων ἀπαιτῆται περιληπτικὴ ψήφος. Ὁ τρόπος οὗτος κατ' ἀνάγκην δεσμεύει τὴν ἐλευθέραν τῆς Βουλῆς θέλησιν, φαινομενικὴν καταντᾷ τὴν περὶ τὰ καθέκαστα συζήτησιν, ἢ ἐν πράγματι περιορίζει ἀπλῶς εἰς τὴν παραδοχὴν ἢ ἀπόρριψιν ὅλων τῶν προταθέντων τροπολογιῶν.

Υπάρχει δὲ καὶ ἕτερον τοῦ Συντάγματος ἄρθρον

τὸ ὁποῖον ὡσαύτως παραβιάζεται. Τὸ ἐμπεριεχόμενον εἰς τὴν Απόφασιν τῆς Βουλῆς 22 Μαΐου 1848 ἔχον οὕτω:

« La libertà della Stampa è ammessa in questi Stati sotto leggi repressive. Ogni specie di censura preventiva è abolita. Le leggi repressive emaneranno dall' intero Parlamento, e non potranno essere nè tolte, nè modificate senza il concorso dell' intero Parlamento. »

Πᾶσα λοιπὸν τροπολόγησις εἰς τὸν περὶ τύπου ὑπάρχοντα Κοινοβουλευτικὸν Νόμον, δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ διὰ τῆς συνδρομῆς ὅλων τῶν Ἀρχῶν τοῦ Κράτους. Ἡ ἀρχὴ αὕτη πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ ἐγγύησιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου καθιερώθη εἰς τὸ Σύνταγμα. Ποῖος δὲ σήμερον καὶ τίνι τρόπῳ προτείνει τροπολογίαν εἰς τὸν περὶ τύπου νόμον; Ὁ Ἀρμοστής ἐν ὀνόματι τῆς Βασιλείσεως πρὸς τὴν Βουλὴν ἀπευθυνόμενος! Ἀλλ' οὕτω πράττων ὁ Ἀρμοστής δὲν παραβιάζει προφανῶς τὸ Σύνταγμα; Καὶ πῶς δύναται ἀπέναντι τῆς καθιερωθείσης εἰς τὸ Σύνταγμα ἀρχῆς νὰ τροπολογήσῃ τὸν περὶ τύπου νόμον ἢ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ Ἀρμοστοῦ, ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῆς Γερουσίας, καὶ ὅτε μάλιστα ἡ τροπολόγησις αὕτη θεωρεῖται ὡς ἀπαραίτητος ὅρος πρὸς παραδοχὴν μεταρρυθμίσεων εἰς τὰς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ ἡ Γερουσία; Τί δὲ θέλομεν εἶπει ἐξετάζοντες τὸ ἄρθρον 14., τοῦ 3.ου Τμήματος, τοῦ 3.ου Κεφ.ου, τοῦ Συντάγματος δι' οὗ διατάσσεται:

« Sua Eccellenza il Lord Alto Commissario di
» Sua Maestà il Sovrano Protettore avrà il potere di

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

«trasmettere all' Assemblée Legislativa dei progetti
»di legge per mezzo del Senato degli Stati Uniti del-
»le Isole Ionie.»

Καὶ ἡ διάταξις αὕτη παρεβιάσθη, διότι ὁ Ἀρμοστής
δὲν ἔχει δικαίωμα εἰμὴ μόνον διὰ μέσου τῆς Γε-
ρουσίας νὰ διαβιβάσῃ νομοσχέδια πρὸς τὴν Βουλὴν

Ἀλλὰ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ἐνῶ προτείνε-
ται ἡ τροπολόγησις τοῦ περὶ τύπου νόμου, καὶ ἀπαι-
τεῖται προσθήκη ἄρθρου εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα, ἐ-
νῶ μόνον διὰ νομοσχεδίου κατὰ τὸ Σύνταγμα δύναν-
ται νὰ τροπολογηθῶσιν οἱ Κοινοβουλευτικοὶ Νόμοι,
καὶ νομοσχέδια ὁ Ἀρμοστής δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἀ-
πευθύνῃ πρὸς τὴν Βουλὴν εἰμὴ διὰ μέσου τῆς Γε-
ρουσίας, παραβιάζονται ὅλαι αἱ διατάξεις αὗται καὶ
καταστροφόμενης πάσης ἐγγυήσεως, προσκαλεῖται ἡ
Βουλὴ νὰ πράξῃ ἐν παραβάσει τοῦ Συντάγματος. Ἐξ
ὅσων μέχρι τοῦδε εἶπον φθάνω ἐπομένως εἰς τὸ συμ-
πέρασμα·

Αον. Ὅτι οὔτε ἡ Ἀνασσα, οὔτε ὁ Ἀρμοστής δύναν-
ται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὑπὸ τοὺς τεθέντας ὁ-
ρους, νὰ προσκαλέσωσι τὴν Βουλὴν εἰς τὴν παραδοχὴν
συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων.

Βον. Ὅτι ἀντισυνταγματικῶς ἔγιναν αἱ ἀφορῶσαι
προτάσεις τὸν περὶ τύπου νόμον καὶ τὴν ἐπιπρόσθε-
τον διάταξιν εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα.

Δὲν περιορίζομαι εἰς ταῦτα μόνον ἵνα μὴ εἴπωσιν
ὅτι διὰ τοιούτων ἐπιχειρημάτων καὶ παρατηρήσεων ἀ-
πέφυγον τὴν λύσιν καὶ ἐτέρου σημαντικοῦ ζητήματος.
Ἐξασκῶν ἀναμφισβήτητον δικαίωμα εἰς πάντα Βου-

λευτὴν ἀνῆκον μεθ' ὅλης τῆς παρρησίας, καὶ ὑπὸ ἐ-
τέραν ἐποψίν θέλω ἐξετάσει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀν-
τικείμενον. Τοῦτο δὲ πράττων δὲν ἀπευθύνομαι μόνον
εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ λογικὸν ἐπικαλοῦμαι,
βέβαιος ὢν, ὅτι θέλομεν ὅλοι ὁμολογήσει, ὅτι διὰ τοῦ
προτεινομένου σχεδίου, καταστρέφεται ὁ τύπος, δε-
σμεύεται ὁ λόγος, νομιμοποιεῖται καὶ ἀναγνωρίζεται
ἡ οὕτω λεγομένη Ὑψηλὴ Αστυνομία, καὶ ὅλα ταῦτα
ἀπαιτοῦνται ἀπέναντι ἀσημάντων καὶ μηδαμινῶν με-
ταρρυθμίσεων, οἷαι εἶναι αἱ προτεινόμεναι.

Καὶ κατὰ πρῶτον ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ὑπενθυμίσω
τὴν ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς ταύτης εἰς τὸν ἐναρκτή-
ριον τοῦ Ἀρμοστοῦ Λόγον. Διὰ τῆς ἀπαντήσεώς μας,
ᾧ Βουλευταί, ἐνῶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Αὐτῆς Με-
γαλειότητα ἐξεφράσαμεν διὰ τὰς παραχωρηθείσας καὶ
προεικαζόμενας μεταρρυθμίσεις, διὰ τοῦ ἐπισημοτέ-
ρου τρόπου ἐκηρύξαμεν «ὅτι θέλομεν ἀφιερῶσαι εἰς αὐ-
»τὰς ἐμβριθὴ καὶ εὐσυνειδήτην μελέτην ἐπιφέροντες
»ψῆφον πατριωτικὴν καὶ πρὸς τὴν ἐντολήν μας σύμ-
»φωνον.»

Νῦν δὲ, ὅτε μετὰ θετικότητος πληροφοροῦμεθα ἐπὶ
τέλους ὁποῖαι εἶναι αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται, ἔχον-
τες ὑπ' ὅψιν τὴν ἱεράν τῆς πατρίδος εἰκόνα, ἅς ἀφιε-
ρῶσωμεν ἐμβριθὴ καὶ εὐσυνειδήτην μελέτην, ἅς ἐπι-
φέρωμεν ψῆφον πατριωτικὴν καὶ πρὸς τὴν ἐντολήν ἀ-
νεξαρτήτων Βουλευτῶν σύμφωνον. Ναι, Κύριοι, εἰς τὴν
περίστασιν ταύτην ἅς δώσωμεν οὐχὶ μὲ λόγια ἀλλὰ
διὰ τῶν ἔργων, δείγματα φιλοπατρίας, ἀνεξαρτησίας
καὶ ἀκεραιότητος, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ καταπληρωμένον

στήθος τῆς φιλτάτης ἡμῶν πατρίδος μὴ προσθέσωμεν νέας πληγὰς.

Δὲν καταστρέφεται, Κύριοι, ὁ τύπος, εἰν ἡδύνατο νὰ προχωρήσῃ ἡ πρώτη τροπολογία, δι' ἧς ἀπαιτεῖται οὐ μόνον χρηματικὴ παρὰ τῶν ἐφημεριδογράφων 100 λιτ. στερ. προκαταβολὴ ἢ ἐγγυοδοσία 150, ἀλλὰ καὶ ἡ παῦσις τῶν ὀρχοδικείων, τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ ἀσάλειτον προπύργιον τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου ;

Ὡ ναί! διότι ὡς ἄνευ δημοσιογραφίας δὲν δύναται νὰ υπάρξῃ ἀληθὲς ἀντιπροσωπικὸν σύστημα, οὕτως ἄνευ ὀρχοδικείων δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ καὶ ὑπάρξῃ ἐλευθερία τοῦ τύπου. Δὲν θέλω, Κύριοι, ν' ἀποσιωπήσω ὅτι εἰς τινὰς περιστάσεις ὁ τύπος ὑπερέπηδῆσε τὰ ὅρια μιᾶς αὐστηρᾶς πολιτικῆς συνέσεως, καθὼς δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπήσωμεν ὅτι πολλὰ καὶ σοβαρὰ αἷτια προεκάλεσαν τὰς παρεκτροπὰς του. Ἀλλὰ τί ; ἐπειδὴ εἰς τινὰς περιπτώσεις ὁ τύπος δὲν διετηρήθη ἐντὸς τῶν ὀρίων αὐστηρᾶς συνέσεως, παρουσιάζεται ἀμέσως καὶ ὡς κατεπείγουσα ἢ ἀνάγκη τῆς περιστολῆς, ἢ, διὰ νὰ εἶπω κάλλιον, τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ ; Τί φοβούμεθα ; μήπως διὰ τοῦ τύπου κινδυνεύσῃ ἡ ἀσφάλεια τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ Κράτους ; ἀνυπόστατος εἶναι ὁ φόβος οὗτος. Εἰς ἄλλα καὶ μεγάλα Εὐρωπαϊκὰ Κράτη διὰ τοῦ τύπου δύναται νὰ διαταραχθῇ ἡ κοινὴ ἡσυχία, καὶ αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ διὰ τοῦ τύπου προετοιμάζονται, ἀλλ' εἰς τὴν μικρὰν μας Ἐπτάνησον ὑπὸ τὴν προστασίαν κολοσσαίας δυνάμεως ὁ τύπος, ὅχι Κύριοι, ὁ τύπος δὲν δύναται νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν

τοῦ Κράτους. Στάσεις εἰς τὴν Ἐπτάνησον δὲν διήγειρεν, οὔτε θέλει διεγείρει ὁ τύπος. Ἀλλὰ καὶ γνωστὰ τὰ αἷτια τῶν ἐν Ἐπτανήσῳ στάσεων, ἄλλοι οἱ ὑποκινήσαντες αὐτὰς καὶ προσπαθήσαντες νὰ θυσιάσωσι τὰ ἀληθῆ τῆς Ἐπτανήσου συμφέροντα. Αἱ τυχόν γενόμεναι παρεκτροπαὶ τοῦ τύπου δὲν δύνανται νὰ κατατρομάξουν οὐδένα, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον τὴν Ἰόνιον Κυβέρνησιν ὑπὸ κραταιὰν δυνάμιν διατελοῦσαν. Οὔτε δύναται νὰ εἶπῃ τις ὅτι ἡ εὐσυνείδητος ἐτυμηγορία ἑνὸς ὀρχοδικείου παρέχει ἔλλογον αἷτιαν πρὸς κατάργησιν τῶν ὀρχοδικείων. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει καθ' ἣν ἤθελεν εἶσθαι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἄδικος ἐσθῆ ἢ ἀθωωτικὴ τοῦ ὀρχοδικείου ἀπόφασις, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν μία μόνη δοκιμὴ, ἐν μόνον γεγονὸς, δὲν προσθέτει ἀποχρῶντας λόγους διὰ νὰ ἀπολέσωμεν ἐλευθερίαν καὶ ἐγγυήσεις μετὰ τοσοῦτων μόχθων καὶ θυσιῶν ἀποκτηθείσας, — διὰ νὰ ἀπαγγελθῇ ὁ ἄμεσος θάνατος καὶ ἡ καταδίκη τῆς ἐλευθεροτυπίας !

Ἀλλ' ἄραγε ὁ τύπος μόνος καταστρέφεται ;

Προσέξατε εἰς τὴν τρομερὰν διάταξιν τοῦ προτεινομένου νέου ἀρθ. τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

« Πᾶς ἄλλος δημόσιος λόγος, ἢ ἐγγραφον δημόσιον ἢ πράξις δημοσία (μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸ προηγούμενον ἀρθρον), τὰ ὁποῖα διεγείρωσι, μὲ ψευδῆ καὶ συκοφαντικὰ μέσα, εἰς τὴν ἀπειθειαν πρὸς τὰς διαταγὰς τῶν συστημένων Ἀρχῶν ἢ πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ἢ ἐγείρωσιν εἰς ἐν τῶν ἐν τῷ παρόντι τῷ ἔργῳ προβλεπομένων ἀ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

»δικημάτων, ἢ εἰς τὸ μῖσος καὶ τὴν περιφρόνησιν
 »τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους τούτου,
 »θέλουν τιμωρεῖσθαι μὲ τὸ τέταρτον μέχρι τοῦ πέμ-
 »πτου βαθμοῦ τοῦ ἐπανορθωτικοῦ οἴκου τοῦ πρώτου εἰ-
 »δους ἢ μὲ πρόστιμον ἀπὸ 5 μέχρι 50 λιτ.στερ. (!)
 « Ἐὰν δὲ τὸ ἀδίκημα διεπράχθη παρὰ τινος ἐν τέ-
 »λει ἢ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ἱεροουργοῦ, ἢ διὰ τοῦ
 »παρόντος ἄρθρου ἐπιβαλλομένη ποινὴ θέλει αὐξάνε-
 »σθαι καθ' ἓνα βαθμὸν, ἐπιφυλαττομένων τῶν ἐπι-
 »προσθέτων ποινῶν περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ τελευ-
 »ταῖον ἐδάφιον τοῦ προλαβόντος ἄρθρου.»

Παραδεχομένου τούτου τοῦ ἄρθρου δὲν δύναται τις, παρευρισκόμενος εἰς μίαν λέσχην, εἰς ἓν καφενεῖον, εἰς ἓνα δημόσιον τόπον νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὸ φρόνημά του ὡς πρὸς τὰς διαταγὰς ἢ τὰς πράξεις τῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους. Μόλις γίνῃ δεκτὸν τοιοῦτον ἄρθρον, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ στιγματίσωμεν διὰ τοῦ λόγου, νὰ στιλητεύσωμεν καὶ νὰ ἀποδοκιμάσωμεν τὰς πράξεις ἐκεῖνας, αἵτινες ἕνεκα τοῦ χαρακτη-ρος αὐτῶν ἄξια στιλητεύσεως καὶ ἀποδοκιμασίας εἰσίν. Οὐδεὶς πλέον δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὸν στοχασμὸν του κατὰ πράξεως ἢ διατάξεώς τινος οἰοσδήποτε ἀρχῆς, διότι οἱ λόγοι του, δυνάμει τοῦ ἐκαστικωτάτου ἐκεῖνου ἄρθρου, θὰ ἀναφέρονται ὡς λόγοι, ἂν ὄχι ἄλλο, τείνοντες νὰ διεγείρωσι τὸ μῖσος ἢ τὴν περιφρόνησιν κατὰ τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν. Ἡ κοινὴ καὶ πεφωτισμένη γνώμη, δὲν δύναται πλέον οὔτε νὰ ἐξηγηθῇ, οὔτε νὰ μορφωθῇ ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν καὶ πορείαν τῶν Κυβερνώντων. Γενικὴ βουβαμάρα ἀ-

παιτεῖται, ἢ ἄλλως, φυλάκισις καὶ λίτραι σερλίνας.

Καὶ τοιοῦτον ἄρθρον προτείνεται, ἐνῶ οἱ ἐν ἰσχύϊ νόμοι τιμωροῦν, καὶ δικαίως, τὸσον τοὺς ἀπ' εὐθείας διὰ λόγων ἢ ἐγγράφων δημοσίων προκαλοῦντας τοὺς πολίτας εἰς ἀδικήματα κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς ἢ ἐξω-
 »τερικῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, (*) ὅσον τοὺς διὰ
 λόγων ἢ ἐγγράφων ἐξυβρίζοντας, δυσφημοῦντας ἢ
 ἐξονειδίζοντας τὴν Κυβέρνησιν ἢ τοὺς πολίτας! (**)

Διὰ τοῦ προτεινομένου ἄρθρου λοιπὸν δὲν πρόκειται νὰ καταδιωχθοῦν οἱ ἐγκληματίαι, ἀλλὰ νὰ δεσμευθῇ ἢ ἐλευθέρᾳ τοῦ φρονήματος ἐκφρασίς, — νὰ ἀπαγορευθῇ ὑπὸ ποινὴν φυλακίσεως ἢ προστίμων οἰοσδήποτε ἐπίκρισις, οἰοσδήποτε λόγος κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας καὶ τῶν καταχρήσεων. Ναι, ἀπαγορεύεται πᾶς λόγος καὶ πᾶσα ἐκφρασίς κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας καὶ τῶν καταχρήσεων, διότι, ἂν τυχὸν ἀγύρτης ἢ κακόβουλος καὶ μοχθηρὸς, ψευδῆ χαρακτῆρα ἀποδίδων εἰς τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀδίκους καὶ παρανόμους τὰς παριστάνει, οἱ λόγοι του περιφρονοῦνται, καὶ ὁ ἀγύρτης διὰ τῶν ἰδίων τοῦ λόγων ψευδόμενος καὶ παρὰ τῶν εἰς τὴν συνδιάλεξιν παρευρισκόμενων ἀτόμων, ὑποχρεοῦται νὰ ἀπομακρυνθῇ ὅσον τάχιστα. Μόνον ἢ φωνὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς τιμιότητος εἶναι ἰσχυρὰ, — δι' αὐτῆς μόνον μορφώνεται ἡ κοινὴ γνώμη, καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ διαταράξῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ νὰ προστρέξῃ εἰς ἀγοραίας ἐκφράσεις, συκοφαντίας καὶ ὕβρεις, θριαμβεῦει ἐπὶ τέ-

(*) Ἄρθρα 224 καὶ 225 τοῦ Ποιν. Κώδ.

(**) Πράξις 67 τοῦ Π. Κοινοβουλίου.

λους, και παρ' αὐτῶν τῶν Κυβερνόντων πολλακίς εἰσακούεται. Τὴν φωνὴν ταύτην ὀφείλομεν, Κύριοι, νὰ προστατεύσωμεν, πρὸς ὄφελος τῆς κοινωρίας, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς Κυβερνήσεως, και τὴν φωνὴν ταύτην καταδιώκομεν και δεσμεύομεν διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ προτεινομένου ἄρθρου. Ἡ δὲ ἀπειλουμένη διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ποινὴ θέλει εἶσθαι βαρυτέρα διὰ τοὺς ὑπάλληλους· και διατι τούτο; ἴσως δὲν εἶναι και οὗτοι πολῖται; ὡς πολῖται δὲ, δὲν ἔχουν και αὐτοὶ τὸ ἐλεύθερον ἢ μᾶλλον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικρίνωσι, νὰ ἀποδοκιμάσωσιν αὐθαίρετον και ἀδικον τῆς Κυβερνήσεως πράξιν; ἴσως, διότι εἶναι ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως ἢ μᾶλλον τοῦ δημοσίου, και παρ' αὐτοῦ μισθοδοτοῦνται, πρέπει νὰ ἀπολέσωσι τὸ φρονημά των, νὰ πνίξωσι τὴν φωνὴν των και τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν των;

Ὁ ὑπάλληλος, πολίτης ὢν, ὀφείλει νὰ σέβηται τοὺς νόμους, και δὲν μισθοδοτεῖται εἰμὴ διὰ νὰ ἐκπληρῇ πιστῶς και εὐσυνειδήτως τὰ σχετικὰ τῆς θέσεως του καθήκοντα. Διατηρεῖ ὁμως και τὸ φρόνημα και τὴν φωνὴν ἐλευθέραν. Ἄν, κατασρεφομένου τοῦ τύπου, προσθέσωμεν και τοιοῦτον ἄρθρον εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα (και ἂς ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἀποτελεῖ ὄρον ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ) ποῖος δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι προτιμωτέρα ἦτον ἡ κατάστασις τῶν Ἰονίων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Συντάγματος τῶν 1817 τῆς παρούσης, μολοντί ἔνεκα τῶν προτεινομένων μεταρρυθμίσεων θὰ ἔχομεν τὰς ἐτησίας τῆς Βουλῆς συνόδους, και ἡ Γερουσία θέλει μᾶς προετοιμάσει τὸ νομοσχέδιον

πρὸς σύστασιν διαφόρου ὀργανισμοῦ αὐτῆς και πρὸς ἐπαύξησιν τῆς εὐθύνης της; Πότε ὑπῆρξε τοιοῦτον ἄρθρον εἰς τοὺς Νόμους τῆς Ἐπτανήσου; και ὅτε ἔλειπεν ἡ ἐλευθεροτυπία, τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο ὄπλον παντὸς λαοῦ, ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐλευθέρου και κραταιοῦ Ἐθνους, τὸ φρόνημα δὲν κατεδιώκετο και οἱ πολῖται διὰ λόγους δὲν ἐσύρθησαν εἰς τὰ δικαστήρια.

Δικηγόροι τῆς Βουλῆς! πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξασκήσωμεν τὰ καθήκοντά μας μετὰ τὴν παραδοχὴν τοιοῦτου ἄρθρου; πῶς δυνάμεθα νὰ ὑπερασπίσωμεν πολίτην, κατηγορούμενον παρ' ὀιασδήποτε Ἀρχῆς, χωρὶς νὰ στιγματίσωμεν τὰς παρεκτροπὰς και καταχρήσεις τῆς ἰδίας; θέλομεν ἴσως ὑποκύψει και ἡμεῖς εἰς καταδιωγμούς, φυλακίσεις και πρόστιμα, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπερασπίζοντες τὸν ἐπικρίναντα πράξιν τινα τῆς Κυβερνήσεως, ἀποδείξομεν ἐνώπιον δικαστηρίου τὸ αὐθαίρετον και παράνομον τῆς πράξεως ταύτης; Τοιοῦτον ἄρθρον δὲν ὑπῆρχεν ὑπὸ τὴν λογοκρισίαν, ἢ προφορικὴ ἐξήγησις τοῦ φρονήματος ἦτο τότε ἐλευθέρη. Ελάβομεν Ποινικὸν Κώδικα, βάσις τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ὁ τῆς Νεαπόλεως εἰς τὸν ὁποῖον ἀπαντᾶται διάταξις μετὰ τὴν προτεινομένην συνάδουσα (*). Ὁ δὲ ἡμέτερος Νομοθέτης τὴν παρέλειψε θεωρῶν αὐτὴν ἀνάρμοστον εἰς Κράτος Συνταγματικὸν παρὰ τῆς Μεγάλης Βρετανίας προστατευόμενον ὅπου τὸ φρόνημα και διὰ τοῦ τύπου και διὰ τοῦ λόγου ἐκφραζόμενον, ἀπολαμβάνει τὰς μεγαλητέρας ἐγγυήσεις και ἀσφαλείας.

(*) Ἀρθ. 142 τοῦ Ποιν. Κώδ. τῆς Νεαπόλεως.

Μεταβαίνω τώρα εις τὴν ἐξέτασιν τῶν προτεινομένων Μεταρρυθμίσεων πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ὁποίων θέλουσι νὰ μᾶς ἐπιβάλλωσι τὸν ὄρον τῆς παραιτήσεως ἐλευθεριῶν μὴ ἐξαιρουμένων ἐκείνων τὰς ὁποίας μετὰ τὸς αὐτῶνας, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἐντίμου Προέδρου, ἐδυνήθημεν ν' ἀπολαύσωμεν. Μᾶς προτείνουσι λοιπὸν θέλετε ἐτησίας τῆς Βουλῆς συνεδριάσεως; εἰς ἀμοιβὴν καταστρέψατε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, τοῦ φρονήματος καὶ τοῦ λόγου! Ὑπὸ αὐτοὺς τοὺς ὄρους δὲν θέλω, Κύριοι, τὰς ἐτησίας συνόδους καὶ προτιμῶ νὰ συνέρχεται ἡ Βουλὴ ἀνὰ πᾶσαν διετίαν ὡς κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἀλλὰ ποία ἐστάθη ἡ κυριωτέρα αἰτία ἣτις ὑπηγόρευσε τὴν ἰδέαν τῶν ἐνιαυσίων συνεδριάσεων; Ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἐγερθέντων συγκρούσεων καὶ διενέξεων μεταξύ Συνελεύσεως καὶ Γερουσίας ἕνεκα τοῦ 16. οὐ ἄρθ. τοῦ Γ' τμήματος, Κεφ. 2. τοῦ Συντάγματος, δυνάμει τοῦ ὁποίου, κατ' ἐμὲ, ὡς πολλάκις εἶπον, καὶ τώρα ἐπαναλαμβάνω, ἡ Γερουσία ἔχει τὸ ὀλέθριον δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ σχολαζούσης τῆς Βουλῆς «Κανονισμοὺς ἔχοντας ἰσχὺν νόμων» ὅχι ὅμως διὰ νὰ ἀνατρέψῃ καὶ καταστρέψῃ τὰ πάντα ὡς μέχρι τοῦδε καταχρωμένη τοῦ δικαιώματός της ἐπραξεν. Τοιαύτη ὑπῆρξε καὶ ὤφειλε νὰ ᾔηται ἡ ὑπαγορευσασα τὴν διάταξιν ταύτην αἰτία. Καλὸν εἶναι νὰ συντομεύσωμεν τὰς σχολὰς τῆς Βουλῆς διὰ νὰ περιορισθῇ εἰς σπανίας καὶ ἀκριβῶς ὀρισμένας περιπτώσεις, καὶ ὅσας μόνον μεγάλη καὶ κατεπείγουσά τῆς κοινωνίας ἀνάγκη ἀπαιτῇ τὴν ἐξάσκησιν τοιοῦτου δικαιώματος ἐκ

μέρους τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ ἐνόσω δὲν προτείνεται οὐχὶ μόνον ἡ κατάργησις, ἀλλ' οὔτε ἡ δικαίως ἀπαιτούμενη τροπολόγησις τοῦ συνταγματικοῦ ἐκείνου ἄρθρου, θεωρῶ τὴν ἐτησίαν τῆς Βουλῆς σύνοδον ὡς δυστύχημα μᾶλλον, καὶ ἐπὶ ματαίῳ θέλει δαπανᾶται καιρὸς, πρὸς ἐξέτασιν Κυβερνητικῶν πράξεων καὶ στηλίτευσιν καταχρήσεων καὶ αὐθαιρεσιῶν. — Ἄν δὲ ἐπροτεινετο καὶ ἡ τροπολόγησις αὕτη, τότε ἡ δίμηνος σύνοδος δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀρκετὴ πρὸς ἐκπεραίωσιν οὔτε τῶν συνήθων τῆς Βουλῆς ἐργασιῶν.

Συνερχομένης ἐτησίως τῆς Βουλῆς οὐκ ὀλίγαι ἡμέραι δαπανῶνται εἰς τὴν σύνταξιν καὶ συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν ἐναρκτήριον τοῦ Ἀρμοστοῦ Λόγον. Ἀπαιτεῖται καιρὸς πρὸς ἐξέτασιν καὶ συζήτησιν τοῦ Ἀπολογισμοῦ, Μισθολογίου καὶ Προϋπολογισμοῦ. Αἱ ἀναφοραὶ καὶ τὰ προτεινόμενα νομοσχέδια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἐντὸς τῆς τριμήνου περιόδου μένουσιν ἐκχερμητὰ καὶ ἀνεκπεραίωτα. Ἐπομένως οἱ δύο μῆνες θέλουσι παρέλθῃ χωρὶς νὰ δυνηθῶμεν νὰ πράξωμεν ὠφέλιμὸν τι εἰς τὸν Λαόν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ κατ' ἔτος δίμηνος σύνοδος τῆς Βουλῆς θέλει ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὴν διετὴ τρίμηνον. Ἡ ὠφέλεια μηδαμινὴ καὶ ἡ δαπάνη μεγάλῃ. Σκοπὸς τῆς ἐτησίας Βουλευτικῆς συνόδου ἦτο νὰ παύσῃ ἡ Γερουσία τοῦ νὰ ἐνόνη ἐν ἑαυτῇ τοὺς δύο χαρακτῆρας νομοθετικῆς καὶ ἐκτελεστικῆς Ἀρχῆς καὶ νὰ τεθῶσιν οἱ Γερουσιασταὶ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς Βουλῆς, ὅχι μόνον διὰ νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συνεδριάσεις

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΝ τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ καὶ εἰς
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πᾶσαν τῆς Βουλῆς πρόσκλησιν, ὄχι μόνον νὰ ἐμφανίζονται πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πράξεων των ἀλλὰ διὰ νὰ δίδωσι καὶ λόγον ὡσάκις ἡ Βουλὴ τὸ ἀπαιτήσῃ. Ἐκ τουναντίον, μέγας χλευασμὸς μᾶς γίνεται εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὅτε διὰ τῆς προτεινομένης μεγάλης μεταβολῆς οἱ μὲν Γερουσιασταὶ θέλουν μᾶς τιμῶσι τῆς παρουσίας των ὅτε μᾶλλον τοὺς ἀρέσκει, ἢ δὲ Βουλὴ δὲν θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ προσκαλεῖν αὐτοὺς καὶ ζητεῖν λόγον τῶν πράξεών των, καὶ ἂν ποτὲ προσκληθῶσι, συναινέσει τῆς Γερουσίας, θὰ δικαιολογεῖται ἡ ἀποποίησης των. Ὁ δὲ νόμος ὁ μέλλων νὰ συστήσῃ διάφορον τῆς Γερουσίας Ὁργανισμὸν, καὶ δι' οὗ θὰ γίνῃ ἡ καλητέρα διανομὴ τῶν καθηκόντων τῆς καὶ ἐπαυξηθῇ ἡ εὐθύνη τῶν μελῶν τῆς, ποῖος θέλει τὸν προετοιμάσει καὶ πότε; ἡ ἰδία Γερουσία εἰς πρώτην προσεχῆ σύνοδον! Ἀξιόλογα τῶντι! Τίς δὲ θέλει εἶσθαι ἡ εὐθύνη τῆς Γερουσίας μενόντων ἀνεπάφων τῶν συνταγματικῶν ἐκείνων ἄρθρων ἅτινα κανονίζουσι τὰς ἐργασίας τῆς καὶ τὰς ἐξουσίας τῆς; ἕκαστος τὸ ἐννοεῖ. Διὰ τὴν δὲν προτείνεται ἡ μεταρρύθμισις τῶν ἄρθρων αὐτῶν τοῦ Συντάγματος; διὰ τὴν ταυτοχρόνως δὲν προσάγεται, ὁ ὀργανικὸς καὶ θεμελιώδης νόμος ὁ μέλλων νὰ κανονίσῃ τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ἐξουσίας ἐκάστου Γερουσιαστοῦ; Γερουσιαστῆς ἐντὸς τῆς Ἰονίου Βουλῆς μὲ καθήκοντα ἐκτελεστικῆς καὶ νομοθετικῆς Ἀρχῆς! Γερουσιαστῆς ὅστις μόνον, τῆ Συναινέσει τῆς Γερουσίας, θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρευρίσκηται πρὸς ὑποστήριξιν πράξεων

οὐχὶ δὲ καὶ τὸ καθήκον νὰ δίδῃ λόγον, τῆ προσκλήσει τῆς Βουλῆς! τοιοῦτους Γερουσιαστὰς δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τούτου. Καὶ ποῖος ἀνεξάρτητος Γερουσιαστῆς θέλει ἀναδεχθῆ τὴν εὐθύνην πράξεων ἐκδιδομένων ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὑπαρχόντων συνταγματικῶν ἄρθρων; βεβαίως οὐδεὶς. Καὶ ποῖον ὀργανισμὸν ἐλπίζετε ὅτι ἡ Γερουσία θέλει ἐτοιμάσει ἐνὸς δὲν προτείνεται ἡ τροπολόγησις τῶν σχετικῶν συνταγματικῶν ἄρθρων; ὁποίας δυσκολίας δὲν θέλει ἀπαντήσῃ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, ὁποίας στοχάζεσθε εὐθύνας αὕτη θέλει ἀναδεχθῆ; Καὶ δὲν μᾶς γίνεται περίγελως καὶ ἐμπαιγμὸς διὰ τῶν τοιούτων προτάσεων;

Χωρὶς νὰ ἐπέμβω εἰς ἄλλας λεπτομερίας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς προτεινομένας τροπολογίας ὡς πρὸς τὴν προσαγωγὴν τοῦ Μισθολογίου καὶ τὴν ἀπαιτούμενην προθεσμίαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἀντιτριῶν διὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν διαβιβαζομένων αὐτῆ παρὰ τῆς Βουλῆς νομοσχεδίων εἰς βραχείαν δέμηνον σύνοδον, ἔρχομαι εἰς τὴν ἐξέτασιν ἐνὸς τῶν προτίστων ἀντικειμένων, τὴν οὕτω λεγομένην Ὑψηλὴν Ἀστυνομίαν, τὴν ὁποίαν εὐχαρίστως ἤκουσα μὲ κατάλληλα χρώματα νὰ ζωγραφίσῃ ὁ Ἐκλαμπρότατος Πρόεδρος μας.

Τί μᾶς προτείνεται Κύριοι; ἡ κατάργησις ἴσως τοῦ συνταγματικοῦ ἐκείνου ἄρθρου τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐξάσκησιν ἐξουσιῶν μὴ ἀπονεμομένων παρὰ τοῦ Συντάγματος εἰς τὸν Ἀρμοστήν; ὄχι ἀλλὰ προσθήκη διατάξεως δι' ἧς ἀναγνωρίζοντες καὶ νο-

μιμοποιούντες τὸ παρελθόν, ἀποφαινόμεθα οὐσιωδῶς ὑπὲρ τῆς ἐρμηνείας ἐκείνης ἣν ἔδωκαν οἱ νομομαθεῖς τοῦ Στέμματος, μολοντί ἐπανειλημμένως ἢ Ἰόνιος Βουλὴ ἐκήρυξε τὸ ἀπαράδεκτον καὶ ἀδικον τῆς ἐρμηνείας ταύτης! Τί ἀπαιτεῖται διὰ τῆς εἰρημένης προσθήκης; νὰ χορηγηθῇ ἴσως τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποκρούειν τὴν βίαν διὰ τῆς βίας; ἀλλ' οὐδεὶς τὸ ἠρνήθη καὶ πᾶσα Κυβέρνησις εἴτε ὑπάρχουν ἄρθρα καθιεροῦντα τὴν ἀρχὴν ταύτην εἰς τὸ Σύνταγμα, εἴτε μὴ, ὁσάκις διὰ τῶν τακτικῶν μέσων δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν, κατ' ἀνάγκην ὀφείλει νὰ προστρέξῃ πρὸς καταστολὴν τῆς βίας εἰς ἔκτακτα μέτρα. Ἀλλ' ἐν καιρῷ εἰρήνης, τίς ἢ ἀνάγκη ἐκτάκτων μέτρων καὶ ἐξουσιῶν, καὶ τί-νι τρόπῳ δύναται νὰ συμβιβασθῶσιν αἱ ἀλλόκοτοι καὶ ἀνόμαλοι αὐταὶ ἐξουσίαι μὲ τὴν τήρησιν τῶν νόμων τῶν ἐγγυωμένων τὴν ἀσφάλειαν καὶ προσωπικὴν ἐλευθερίαν ἐκάστου πολίτου;

Τὸ προτεινόμενον περὶ Ὑψηλῆς Αστυνομίας πρόσθετον ἄρθρον, φέρει ὅτι, «ἡ ἀνωτέρω Εξουσία δὲν εἶναι εἰμὴ κατασταλτικὴ, καὶ δὲν θέλει τεθῆ εἰς ἐνέργειαν εἰμὴ κηρυττομένου τοῦ Στρατιωτικοῦ νόμου.»

Λοιπὸν κατὰ τὴν διαδήλωσιν ταύτην, ἀναγνωρίζεται ἡ ὑπαινιττομένη ἀνωτέρα ἐξουσία τῆς Ὑψηλῆς Αστυνομίας, τὴν ὁποίαν ἀπὸ τοῦδε ἀποκαλοῦμεν κατασταλτικὴν καὶ θέτομεν εἰς ἐνέργειαν ὁσάκις κηρυχθῇ ὁ Στρατιωτικὸς Νόμος. Ποῖος δὲ θέλει κηρύττει τὸν Στρατιωτικὸν Νόμον, εἰς ποίας περιπτώσεις, τίς ἢ διάρκειά καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ, ὅλα μένου ἀόρι-

στα καὶ ἀγνώστα. Τὸ μόνον βέβαιον εἶναι ὅτι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀρμοστοῦ ἀνατίθεται τὸ φοβερὸν ὄπλον τῆς Ὑψηλῆς Αστυνομίας καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν, ἀποδίδοντες εἰς αὐτὴν νόμιμον καὶ συνταγματικὸν χαρακτήρα. Καὶ ἄς μὴ μᾶς λέγωσιν ὅτι μᾶς ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα τροπολογιῶν διὰ κοινοβουλευτικοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν ἐξάσκησιν τῆς αὐτῆς ἐξουσίας, ὅτε ὄχι μόνον ὁ κοινοβουλευτικὸς οὗτος νόμος δὲν προσάγεται μὲ τὴν μεταβρύθμισιν ταύτην συγχρόνως, ἀλλὰ ῥητῶς μᾶς λέγεται, ὅτι πρόκειται περὶ μέλλοντος νόμου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται ἡ ἐπικύρωσις τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, καὶ περὶ τροπολογιῶν αἰτινες ἤθελον γίνεαι δεκταί. Ἐντοσοῦτω ἡ Ὑψηλὴ Αστυνομία δι' ἐνός ἢ ἄλλου τρόπου συνταγματικῶς καθιεροῦται, ὁ δὲ νόμος ἀγνώστος, ὡς εἶναι ἀβέβαιος ἢ παραδοχὴ καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω πολλὰς σχέσεις μὲ τὴν λεγομένην Ὑψηλὴν Αστυνομίαν, τὴν ὁποίαν εὐχαριστοῦμαι μόνον νὰ ἀποκαλέσω Ὑψηλὴν Παρανομίαν, συγχωρήσατέ μοι νὰ μὴν ἐκτανθῶ περαιτέρω ἐπὶ τοιοῦτου ἀντικειμένου, καὶ νὰ εἶπω ὅτι διὰ νὰ ματαιώσωμεν τοὺς λόγους τῶν καταχθονίων ἐκείνων αἰτινες, ὡς ἀνάξιον συνταγματικῆς ἐλευθερίας ἐθεώρησαν τὸν Ἰόνιον Λαόν, ὀφείλομεν νὰ ἐπιφέρωμεν ψῆφον πατριωτικὴν ἐπὶ τῶν προτεινομένων τροπολογιῶν ὡς διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου ὑπεσχέθημεν.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν ὅμως καὶ εἰς τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἴσως ἡ πατριωτικώτερα τῶν προτάσεων ἢ τῆς ἀμέσου ἀ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πορρίψεως τῶν τοῦ σχεδίου μεταρρυθμίσεων. Πολιτική σύνεσις ὑπαγορεύει νὰ μὴ ριψοκινδυνεύσωμεν σοβαρὸν ζήτημα δι' ἀποτόμου προτάσεως, καὶ ἡ φρόνησις δὲν θέλει βεβαίως χαρακτηρισθῆ ὡς δειλία. Φόβοι δὲν κυριεύουν τὴν καρδίαν μου. Ὡς πολίτης καὶ ὡς Βουλευτῆς, ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντά μου, καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς νομιμότητος περιστρεφόμενος δὲν ἔχω τίποτε νὰ φοβηθῶ, τίποτε δὲν μὲ τρομάζει. Αποτελοῦντες μέρος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἅς πορευθῶμεν εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν, μὲ φιλοπατρίαν, σύνεσιν καὶ καρτερίαν.

Εἴμεθα ἤδη εἰς τὸ τέλος τῶν Βουλευτικῶν ἐργασιῶν μας. Αἱ μεταρρυθμίσεις μᾶς παρουσιάζονται ὑπὸ ὄρον ὡς ἓν σύνολον. Οἱ ὀργανικοὶ νόμοι δὲν συνοδεύουν αὐτὰς, μολονότι ἀνάγκη πᾶσα πρὸ τῆς καθιερώσεως τοιούτων ἀρχῶν εἰς τὸ Σύνταγμα, νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τοὺς ὀργανικοὺς νόμους. Τὸ ἀντικείμενον ἀπαιτεῖ ὄριμον καὶ ἐμβριθῆ μελέτην. Πλήρης καὶ εὐρυτάτη ὀφείλει νὰ ᾖ ὄχι μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς ἢ συζητήσεως, ὅπως μετὰ τοὺς λόγους καὶ τὰς παρατηρήσεις ἐκάστου, ἀποφύγωμεν ὅ,τι βλαβερὸν καὶ ἐπικίνδυνον, τηροῦντες τὸ ὠφέλιμον ἂν ὠφέλιμόν τι ὑπάρχη. Ἄς λάβωμεν καιρὸν λοιπὸν, Κύριοι. Διὰ τοῦ μέσου τούτου δυνάμεθα νὰ ὑπερπηδήσωμεν τὰ προσκόμματα καὶ αἱ δυσκολίαι δύνανται νὰ νικηθῶσι ἢ νὰ ἐκλείψωσι.

Προτείνω ἐπομένως τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως καὶ ἀποφάσεώς μας ἐπὶ τῶν μεταρρυθμίσεων εἰς προσεχῆ σύνοδον εἴτε τακτικὴν εἴτε ἔκτακτον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ